

Dnr MN 2015/45. 2014-1036.

§ 58 Provtagningsplan och markundersökning - Särsvik 1:39

Beslut

Miljönämnden beslutar återremittera ärendet.

Ärendebeskrivning

På fastigheten Särsvik 1:39 bedrevs från mitten av 1960-talet till 1974 bilskrotsverksamhet. Verksamheten misstänks ha orsakat föroreningar på fastigheten genom bland annat läckage av oljor och andra kemikalier till marken. Länsstyrelsen har riskklassat fastigheten till riskklass 2 enligt MIFO fas 1. Riskklass 2 innebär att det råder en stor risk för negativ påverkan från föroreningar på människors hälsa och på miljön. Ett skyddsområde för vattentäkt ligger ca 200 meter från fastigheten.

Bilskroten bedrevs av Ragnar Arvidsson i enskild firma (Askeröds Bildemontering) fram till 1974 då verksamheten lades ner. Ragnar Arvidsson avled år 2011. Efter bilskroten har bl.a. plantskola bedrivits på fastigheten. Nuvarande fastighetsägare är Mattias Draczynski som förvärvade fastigheten Särsvik 1:39 den 30 maj 2005. Enligt tidigare fastighetsägare, Sigurd och Gun Nilsson, var det känt såväl för dem som för Mattias Draczynski vid förvärvet av fastigheten, att föroreningar kan finnas på fastigheten och att bilskrot har bedrivits på fastigheten.

Miljökontoret har i skrivelse den 15 september 2014 informerat Mattias Draczynski om fastighetens riskklassning och det avhjälpandeansvar som kan komma att utkrävas av honom i enlighet med miljöbalkens bestämmelser. Miljökontoret har även inbjudit Mattias Draczynski till ett möte för mer information och diskussion rörande föroreningsituationen på fastigheten. Mattias Draczynski har inte kommit till mötet, men kontaktat miljökontoret via telefon därefter.

Mattias Draczynski har via sitt ombud Advokatfirman Proforma AB inkommit med yttrande i samband med kommunikering av föreläggandet. I yttrandet anförts att det inte föreligger någon rättslig grund för att ålägga Mattias Draczynski ett ansvar och det tillbakavisas att han skulle ha informerats vid förvärvet att bildemontering tidigare bedrivits på fastigheten.

Miljökontorets förslag till beslut:

Miljönämnden beslutar att förelägga Mattias Draczynski (pers.nr 19500711-2518), att:

1. Upprätta en provtagningsplan för miljöteknisk markundersökning av förorening på fastigheten Särsvik 1:39 och lämna till miljökontoret **senast två månader efter delgivning av detta beslut**.

Provtagningsplanen ska bland annat innehålla:

- beskrivning av undersöknings- och analysmetodik
- vilka ämnen som avses analyseras, med motivering. Analyserna ska åtminstone omfatta undersökning av ämnen/föroreningar relaterade till bilskrotverksamhet.
- placering av provpunkter (med motivering och karta) och valda analysparametrar för respektive punkt.

2. Utföra en miljöteknisk markundersökning på fastigheten Särsvik 1:39 i enlighet med framtagen provtagningsplan.

3. Inkomma med slutrapport till miljönämnden efter utförd miljöteknisk markundersökning senast fem månader efter att miljökontoret godkänt provtagningsplanen, eller vid en senare tidpunkt som miljökontoret bestämmer. Slutrapporten ska redovisa resultatet från provtagningen och en riskbedömning av fastigheten.

Provtagningsplan, markundersökning samt slutrapport ska följa Naturvårdsverkets framtagna MIFO-metodik, fas 2, enligt anvisningar i Naturvårdsverkets rapporter 4918, 4310 och 4311, samt Svenska Geotekniska Föreningens Fälthandbok (SGF Rapport 2:2013).

Förslag till beslutsmotivering

På grund av verksamhetens ålder och inriktning finns misstanke om föroreningar i marken på grund av spill och läckage. Då jordarten är sandig-siltig morän och genomsläpplig finns risk att eventuella föroreningar i marken lätt kan spridas till grundvatten.

Miljönämnden bedömer att det finns risk för människors hälsa och miljö då det misstänks finnas föroreningar på fastigheten Särsvik 1:39, och särskilt med beaktande av den näraliggande grundvattentäkten. Miljönämnden anser det angeläget att föroreningssituationen på fastigheten utreds närmare genom provtagningar för att bedöma utbredning och lokalisering av föroreningar, för en efterföljande bedömning av behov av efterbehandlingsåtgärder. Då det inte finns någon verksamhetsutövare som kan bekosta eller utföra markundersökning av fastigheten (då ansvarig verksamhetsutövare Ragnar Arvidsson har avlidit) inträder det subsidiära fastighetsägaransvaret.

Av utförd ansvarsutredning framgår att de tidigare ägarna kände till att det förekom föroreningar i marken, bland annat i form av förhöjda fosforvärden och förekomst av nedgrävt skrot. Mäklaren (Ulf Andersson

Miljönämnden

vid Anderssons Mäklarfirmans AB) har uppgett att inför förvärvet av fastigheten lämnades information om den tidigare bilskrotsverksamheten på en del av fastigheten till Mattias Draczynski. De tidigare ägarna Sigurd och Gun Nilsson har också angett att Mattias Draczynski informerades om den tidigare verksamheten som hade bedrivits på fastigheten inför fastighetsöverlåtelsen.

Mattias Draczynski borde, då han inför förvärvet av fastigheten erhöll information om att bilskrotsverksamhet hade bedrivits på fastigheten, haft kännedom om eller insett att den tidigare verksamheten kunde ha medfört risk för föroreningar på fastigheten. Den som köper ett område där misstanke finns om förorening (i mark, vatten, byggnad eller anläggning) eller som typiskt sett är ett sådant område (t.ex. en industrifastighet) bör iaktta särskild försiktighet och får ha en skyldighet att undersöka om det på fastigheten förekommer föroreningar. Miljönämnden anser således att ett fastighetsägaransvar kan göras gällande.

Mot bakgrund av riskklassificeringen av fastigheten (riskklass 2 enligt MIFO) och den misstanke om sådana föroreningar från bilskrotan som får anses innebära en stor risk för negativ påverkan på människors hälsa och miljön, bedömer miljönämnden att det finns skäl att förelägga Mattias Draczynski att inkomma med en provtagningsplan och utföra undersökningar av föroreningar på fastigheten, samt genomföra en riskbedömning av föroreningarna.

Gällande bestämmelser:

De misstänkta föroreningarna på fastigheten gäller en verksamhet som avslutats före den 1 augusti 2007. Därmed gäller den tidigare lydelsen av 10 kap. miljöbalken enligt övergångsbestämmelserna till lag (2007:660) om ändring i miljöbalken.

Enligt 10 kap 2 § miljöbalken är den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till föroreningen (verksamhetsutövare) ansvarig för efterbehandling av sådana områden, byggnader eller anläggningar som anges i 1 §, dvs. mark- och vattenområden, byggnader och anläggningar som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Om någon verksamhetsutövare inte kan utföra eller bekosta efterbehandling ansvarar den som förvärvat fastigheten och vid förvärvet känt till föroreningarna eller då borde ha upptäckt dem enligt 10 kap. 3 § miljöbalken. Fastighetsägaransvar kommer ifråga om den aktuella fastigheten har förvärvats efter den 31 december 1998 (15 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken).

Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken ska den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art om omfattning för att

Miljönämnden

skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 8 § ansvarar alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön till dess skadan eller olägenheten har upphört för att denna avhjälpas i den omfattning det kan anses skäligt enligt 10 kapitlet.

Tillsynsmyndigheten får med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken meddela förelägganden för att miljöbalkens bestämmelser efterlevs.

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i miljöbalken eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen, enligt 26 kap. 21 §. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

Av 26 kap. 22 § miljöbalken framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

Yrkanden

Efter föredragning och diskussion framställs följande yrkanden:

Johan Ohlin (SD) yrkar på återremiss av ärendet för vidare utredning.
Anette Börjesson (MP) yrkar på att ärendet skall avgöras idag.

Beslutsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandena och finner att miljönämnden bifaller Johan Ohlins yrkande.

Beslutsunderlag

Underrättelse från Länsstyrelsen Skåne, 2013-03-13

Skrivelse till Mattias Draczynski, 2014-09-15

Skrivelse från mäklare Ulf Andersson, 2014-11-27

Skrivelse från Gun & Sigurd Nilsson, 2014-11-28

Skrivelse från Mattias Draczynski, 2014-12-02

Yttrande från Mattias Draczynski (via ombud), 2015-02-09

Tjänsteskrivelse, 2015-04-07

Länsstyrelsens underlag för riskklassning 2009